

"Als het al zo moeilijk is om aan kandidaten voor de kerkeraad te komen" hoe zal de toekomst van onze kerk er dan uitzien?"

Interview met domina Hasselt-Hattu

Tekst en foto: Rudi Sabandar

Het valt niet mee om een afspraak te maken voor een interview met domina Hasselt-Hattu. Door haar volle agenda en onverwachte gebeurtenissen, waar een beroep op haar wordt gedaan, werden de gemaakte afspraken steeds opgeschoven. Het hoort allemaal bij de werkzaamheden van een predikant. Na vele afzeggingen van de domina is het toch gelukt om een interview te houden. Desalniettemin werd zij tijdens het interview ook weer bijna weggeroepen. Eindelijk werd ik op een avond in het voorjaar met een brede "smile" van de domina luid en hartelijk ontvangen bij haar thuis in Huizen. Mijn geduld werd op de proef gesteld en beloond met een mooi en informatief interview.

1. Hoe luidt uw volledige naam?

Mijn naam is Lusianne Lotty Hattu

Lusianne betekent 'Latuhalat Silale' en Lotty betekent 'leven'.

Ik ben zo genoemd omdat mijn vader toen dominee was in Latuhalat en omdat ik daar ben geboren.

2. Waar en wanneer bent u geboren?

Ik ben geboren in Latuhalat op het eiland Ambon op 3 november 1972.

3. Hoe heten uw ouders?

Mijn vader heet Petrus Hattu en mijn moeder heet Maria Lewerissa.

Mijn vader komt uit kampong¹ Haria op het eiland Saparua en mijn moeder komt oorspronkelijk uit kampong Nalahia op het eiland Nusa Laut.

4. Hoe heten uw man en uw zoon?

Mijn man heet Henk Hasselt en mijn zoon heet Pieter.

5. Waar en wanneer bent u met Henk getrouwd?

In Huizen op 17 juni 2005.

6. Heeft u nog broers en zusters?

Ik heb een zuster die in Masohi op Ceram woont en twee zusters in Ambon. En een broer die in Nieuw Guinea woont. Ik ben de jongste. Ik word thuis ook bongso² genoemd.

7. Leven uw ouders nog?

Nee, ze zijn beide al overleden. Mijn vader is in mei 1998 overleden en mijn moeder op 1 december 2012.

8. Wanneer bent u in Nederland gekomen?

Ik ben op 16 september 1999 in Nederland gekomen.

Wijnen ds. J. Sahusilawane uit Hoogeveen, getrouwd met de oudste zus van mijn moeder, was met vakantie op Ambon. Tijdens zijn bezoek bij ons thuis zei hij tegen mijn ouders dat ik predikant moest worden in Nederland. Mijn ouders vroegen waarom ik naar Nederland moest gaan, waarop hij antwoordde: „Oom di Belanda ladang luas tetapi kurang penggarap”. Dat wil zeggen dat er veel Molukse kerkelijke gemeenschappen zijn maar te weinig predikanten. Na mijn studie afgerond te hebben ben ik naar Nederland vertrokken.

9. Waar heeft u uw theologische opleiding gevolgd?

Ik heb mijn opleiding gevolgd in Ambon bij de UKIM (Universitas Keristen Indonesia Maluku) binnen de faculteit theologie. Het universiteitsgebouw bevindt zich aan de Tanah Lapang Kecil (Talake) in Ambon.

10. Wat waren uw eerste indrukken van de kerkgang binnen de Molukse gemeenschap in Nederland?

Ik kwam op donderdag 16 september 1999 in Nederland aan. Op zondag 19 september ging ik naar de kerk en schrok van de opkomst. Er waren hooguit 10 personen aanwezig. Wat is hier aan de hand vroeg ik mij af!

Ik ben in Hoogeveen begonnen als gastpredikant bij de NGPMB³. Ik verbleef bij mijn oom, Silas Sahusilawane, die daar predikant was. Ik heb bij de NGPMB in verschillende plaatsen in Nederland als gastpredikant de kerkdiensten geleid. Het was steeds even wennen als ik vanaf de kansel het aantal bezoekers zag. Dat is een heel groot verschil met de kerkdiensten op Ambon waar de kerken altijd vol zitten. Maar goed het zij zo.

11. Verschillen de diensten op Ambon met die in Nederland?

Op Ambon heb je buiten de zondagsdiensten iedere dag wel een activiteit van één van de verenigingen. De zondagsdienst begon in Waipirit waar ik om 11:00 uur 's morgens naar de kerk ging, nadat ik om 5:30 uur de dienst had geleid op een ferry⁴ in de haven van Liang voor passagiers die vanuit Ceram naar Ambon kwamen.

Vervolgens leidde ik om 8:00 uur een dienst op een ferry voor passagiers die vanuit Ambon naar Ceram gingen. Om 16:00 uur begon de FIKIM⁵ met haar activiteiten. Maandag waren de activiteiten voor de units/sectoren. Dit zijn wijken in een kampong die uit ca. 20 families bestaan. Dinsdag de activiteiten voor de mannen en woensdag voor de kinderen. De activiteiten van Tunas muda⁶ op donderdag en op vrijdag de activiteiten van de jongeren van 16 jaar en ouder. En zaterdagavond kunci usbu, dienst ter afsluiting van de week.

12. Is Huizen de eerste kerkelijke gemeente in Nederland waar u als predikant bij de GIM⁷ de eredienst leidt?

Ja dat klopt. Ik ben na mijn huwelijk op 2 oktober 2005 in Huizen begonnen als predikant bij de GIM⁷.

13. In welke kerkgemeenschappen in Nederland werkt u als predikant?

Toen ik op 5 november 2000 in dienst trad bij de GIM ben ik begonnen in classis timur⁸ als gastpredikant. Hier heb ik een jaar gewerkt, daarna een jaar in classis utara⁹ en drie jaar in Capelle a/d IJssel. Voordat ik in 2005 trouwde heb ik ook in Culemborg en Leerdam gewerkt.

In Huizen ben ik de vaste predikant. In 2007 heb ik 2 1/2 jaar de kerkgemeenschap Haarlem erbij gekregen. Daarna heb ik op 30 mei 2010 Woerden erbij gekregen. In Haarlem ben ik gestopt. Vanaf 2013 heb ik samen met ds. Anis Matahelamual de kerkgemeenschappen Nieuw Loosdrecht en Lelystad erbij gekregen. Ik leid dus bij vier kerkgemeenschappen de zondagse erediensten. Op één zondag leid ik de kerkdienst in twee kerkgemeenschappen en soms drie.

14. Is het niet zwaar voor u om twee en soms drie kerkdiensten op een zondag te doen?

Het leiden van twee en soms drie kerkdiensten is niet zwaar. Maar de afstand tussen de verschillende kerkgemeenten die je moet afleggen met het openbaar vervoer maakt het zwaar. Mijn man brengt mij met de auto. Maar als ik met het openbaar vervoer reis, reis ik bijvoorbeeld van Huizen naar Lelystad om de kerkdienst van 10:00 uur te leiden. Vervolgens reis ik daarna van Lelystad naar Woerden om daar de kerkdienst van 14:00 uur te leiden. Na afloop reis ik weer terug naar Huizen. Dat reizen ben ik gewend. Dat deed ik al toen ik in Nederland kwam en als gastpredikant voor de NGPMB met de trein naar diverse kerkgemeenten in het land moest reizen. Als ik zondagmorgen een vroege dienst had in bijvoorbeeld Tiel ging ik zaterdagavond al erheen en sliep ik bij familie of één van de kerkraadsleden. Als ik met de kerstdagen, oudejaarsavond en nieuwjaarsdag ergens in het land de dienst moest doen zei ik tegen mijn oom en tante in Hoogeveen waar ik woonde ‘‘Amatoo¹⁰ tot volgend jaar’’. Want ik ging voor de kerstdagen al weg en kwam pas in het nieuwe jaar terug.

15. Kunt u uw functie als domina goed combineren met uw gezinsleven?

Ja, ik kan het combineren met mijn gezin. Mijn man is Nederlander en heeft een sterk geloof in de Heere God. Wij gaan iedere zondag met zijn drieën naar de kerk. Mijn man brengt ons dan met de auto naar de kerk. Maar sinds zijn ziekte valt het niet altijd mee. Op 18 mei 2016 kreeg mijn man de diagnose slokdarmkanker. Prijs de Heer dat deze zware ziekte nu geheel door God is genezen. Op 5 december 2016 heeft de dokter hem genezen verklaard en is hij kankervrij. Tijdens zijn lijdensweg was ik er van overtuigd dat geen mens hem kon genezen, alleen God kan dat. De macht van God is buitengewoon, zijn wonder heeft Hij in ons gezin getoond. Ik was niet bang en angstig en heb ook niet getwijfeld tijdens de ziekte van mijn man, want ik geloof in Psalm 121 : 1-2 waarin staat ‘‘Ik hef mijn ogen op naar de bergen, van waar zal mijn hulp komen? Mijn hulp is van de Here die hemel en aarde gemaakt heeft’’. Dit is een zekere veilige kracht, een verzekering in mijn strijd in het ondergaan van de ziekte van mijn man. ‘Bij God is niets onmogelijk’.

16. Wat vindt u van de opkomst tijdens de diensten op zondag in Huizen?

Toen ik in Huizen begon was de opkomst zeer matig. Nu komen er steeds meer mensen naar de zondagsdienst.

17. Hoe komt dat?

Door de huisbezoeken die wij regelmatig houden.

18. Waarom gaan er zo weinig jongeren naar de kerk?

Ik hoor wel eens om mij heen dat zij mij niet verstaan en dat dat de reden is dat zij niet naar de kerk gaan. Het komt in vrijwel iedere Molukse kerkelijke gemeente voor, dus niet alleen in Huizen. Ik denk niet dat dit door de taal komt, maar door een hart dat ernaar verlangt om de Heer te ontmoeten. Want zelfs een voorganger die hier

geboren en getogen is en die perfect Nederlands spreekt, kan ook onze jongeren niet naar de kerk leiden. Ik geloof dat alles zijn tijd heeft.

19. Kan het een gemis aan bijvoorbeeld een PPKM¹¹ of andere activiteit de oorzaak zijn?

Er is wel eens hierover een enquête gehouden, daar kwam echter niets uit.

20. Waarom zijn er geen kandidaten voor de kerkeraad te vinden?

Het is hier in Huizen kennelijk moeilijk om aan kandidaten te komen. Maar het is niet alleen in Huizen maar overal in Nederland binnen de GIM⁷ is het een probleem om aan kandidaten te komen. Er zijn in Huizen diverse personen benaderd. We krijgen dan vaak als antwoordt dat ze geen tijd hebben of ze willen er over nadenken.

21. Hoe ziet u de toekomst van de Molukse kerk in Huizen?

Als het al zo moeilijk is om aan kandidaten voor de kerkeraad te komen; hoe zal de toekomst van de kerk er dan uit zien? Dat geldt ook voor de Molukse kerk in Nederland. Er zijn te weinig predikanten. Ze hebben het zwaar omdat ze bij meerdere gemeenten moeten preken en er ook nog naar toe moeten reizen. Om die redenen zijn er predikanten die tegen een burn-out aan zitten. Op Ambon is de situatie anders. Daar heb je gemeenten die over 5 predikanten beschikken. In Nederland is het andersom. Hier moet soms 1 predikant 5 gemeenten bedienen. Het antwoordt hoe de Molukse kerk er in de toekomst uit ziet kan ik niet geven. Dat laat ik aan onze lieve Heer over.

'Omdat dit Zijn werk is, zal Hij ons niet in onze bediening verlaten' (In de bediening van God's wijngaard)

Immanuel

- ¹ Kampong = Dorp
² Bongso = Jongste
³ NGPMB = Gereja Protestan Maluku di Belanda (Protestanse Molukse Kerk in Nederland)
⁴ Ferry = Veerboot
⁵ FIKIM = Federasi Ibu² Keristen Injili Maluku (Molukse Christelijke vrouwenvereniging)
⁶ Tunas Muda = Jongeren vanaf 13 t/m 16 jaar
⁷ GIM = Gereja Injili Maluku (Hervormde Molukse Kerk)
⁸ Timur = Zuid
⁹ Utara = Noord
¹⁰ Amatoo = Tot ziens
¹¹ PPKM = Perseketaan Pemuda/pemudi Keristen Maluku (Molukse Christelijke Jongeren Vereniging)